

Svábóc és Nagylomnic Szent László-falképei

2016 november 07. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

L?csér?l a Poprád folyó völgye felé igyekszünk tovább a szepességi Szent László-falképek nyomában. A 16. században Svábfalura (Swapfalua, 1509) magyarosították a tatárjárás utáni sváb bevándorlók alapította települést, amelynek az els? ismert, latin neve villa Sueni.

Plébániája 1248 körül létesült Szent Fülöp és Jakab apostolok tiszteletére. 1268-ban, 1294-ben és 1427-ben említik oklevelek a Poprádtól nyolc kilométerre, 670 méter magasságban fekv? helységet; a szlovák Svábovce elnevezés legújabb kori fejlemény.

Magas dombon áll az imponáló nagyságú templom, amely az északi sarkán megtámasztott, ötemeletes harangtoronnyal, az alsó szintek l?réseivel, fölül a négy égtáj felé néz? kés? román kori kett?s ikerablakokkal er?dként vigyázza a Tátra alji lengyel keresked?utat. Már a kora gótika stílusjegyeit és kiteljesedését látjuk a kilenc méter széles hajójú, húsz és fél méter teljes bels? hosszúságú épületben, amelyb?l tizenhárom méter esik a hajóra, hét és fél méter a négyzet alaprajzú, saroktámpilléres szentélyre. Az apszist eredetileg széles dongaboltozat fedte; az újkori b?vítés el?tti nyomvonalon belül, ha töredékesen is, de meg?rz?dtek a középkori falképek.

A Szepesség régiségeinek kutatója és megment?je, Divald Kornél 1906-ban fedezte fel a jórészt bemeszelt és megrongált freskósorozatot a szentély keleti falán. Le is fotografálta. A jelenetsor bal szélén a lova hátán hátraforduló, lándzsával átszúrt vállú kun vitéz látható, baljában íjjal. Jobbra t?le, már a földön állva birkózik a koronás-glóriás László királlyal a kun, aki mögött a megszabadított leány lesújt a csatabárddal elrablója lábára. 1931-ben alapos renováláson esett át a templom. 1992-ben Sarudi Sebestyén József m?emlékes szakember készített felvételeket, Hornyák László rajzokat a képekr?l, ezek László Gyula A Szent László-legenda középkori falképei cím? könyvében láthatók. Jelenleg nem lehet ?ket fotózni az el?tte álló hatalmas, gótikus szárnyas f?oltártól. A szentély déli falán Fülöp és Jakab apostolok életét meséli el egy 14. századi „képregény”, az oltártól északra vele egykorú falba mélyesztett szentségtartó fülke gótikus faragványa és a remek mív? kovácsoltvas rács vonja magára a figyelmet.

A templombels? jelenleg nem fényképezhet? (A szerz felvétele)

Nagylomnic (Vel'ka Lomnica) – régebben Kakaslomnic – ma négyezer lakosú helység a Magas-Tátra délkeleti lábánál, a Poprád folyó partján. Afféle alvótelepülés, félúton Poprád és Késmárk között. A Szepesi Káptalan

1209-b?l származó írott forrása szerint a frankföldi Gallus kapta birtokul II. András királytól az út menti községet a Magura betelepítéséért. A magyarul Kakas nev? lovag lett a híres Berzeviczy nemzetség ?sapja (1417-t?l a 20. század elejéig ezért nevezték Kakaslomnicnak a községet). Újabb szász erd?munkások érkeztek a tatárjárás után a felperzselt faluhelyre, amelyet 1257-ben villa Lomnicznak, kés?bb németül Grosslomnitznak írtak.

Már 1268-ban a szepességi plébániák sorában jegyezték a lomnicit. Els? temploma 1270 körül készült el Alexandriai Szent Katalin tiszteletére. Az öreg országút szélén álló egyház nyugati tornyának koronapárkányán megfigyelhet?k a román kori ikerablakok és a faragott párkánykövek. (Képünkön.)
Tizennyolc méter hosszú a 14. századi gótikus templom, nyolc méter esik az öt méter széles, hat méter magas hajóra, öt méter (a csúcsos diadalívvel együtt) az egyenes végfalú, négy méter széles szentélyre. Két magas, szép arányú gótikus ablak bocsát be világosságot az 1412-ben karcsú oszloppárral kéthajóssá átalakított, boltozatos gyülekezeti térbe; egy harmadik az apszis barokk és középkori oltáraira, a 14-15. századi, fából faragott szobrokra és a táblaképekre vet fényt. Az els?, 13. század végi templom északi sekrestyéje épségben maradt. Egyszer? dongaboltozatos helyiség, északi oldalán az 1957-ben napvilágra került Szent László-legenda-ábrázolással. A négy méter hosszú, másfél méter széles, öt színnel festett képmez? a cserhalmi ütközet három jelenetét tárja elénk a Svábócon látott freskók sorrendjében. A képsorok keletkezése a 14. század els? felére datálható, vélhet?en az 1307-ben uralomra került Károly Róbert király kíséretével magyar földre érkezett olasz fest?k alkotásai.
Szent László király, I. Béla fia, lengyel anyától született 1046-ban. A cserhalmi ütközet az ifjú László herceg lovagi h?stettével – a pogány kun lovas által elrabolt magyar leány megmentésével – nemzeti mítoszaink közé emelkedett. Kultusza már az Árpád-korban elterjedt f?ként a katonák és más, kiváltságos fegyveresek körében. 1192-ben Váradon III. Béla király, Gergely bíboros pápai követ és a hív?k serege jelenlétében avatták az egyház szentjévé. László király tisztelete tovább er?södött. A tatárjárás okozta sebekb?l kigyógyult országban az 1300-as évek elején jött „divatba”, hogy a templomok falára festették a legendás ütközet, és az egyéni h?stett eseményeit. Túlnyomó részben a történelmi magyar határok övezetében – a Felvidéken, ?rvidéken és a Székelyföldön – láthatjuk ezeket; ha voltak az ország belsejében is, a templomokkal együtt lettek a török hódoltság és a kés?bbi háborúk és „békék” áldozatává.

Ludwig Emil - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló